

Journal of Applied Health Studies in Sport Physiology
Spring/Summer 2025
Volume 12, Number 1
136-154

Original Article

 Open Access

The effect of exercise training on circulating levels of BDNF and IGF-1 in children and adolescents: a systematic review with meta-analysis

Mousa Khalafi^{1*}, Maryam Aghaeinejad¹, Maryam Saresangi¹

Receive 2024 May 21; Accepted 2024 August 19

Abstract

Aim. Brain-derived nerve growth factor (BDNF) and insulin-like growth factor (IGF-1) are known neuroprotective factors that are affected by exercise training. However, the effect of exercise training on these neuroprotective biomarkers in children and adolescents has been reported inconsistently. Therefore, the aim of the meta-analysis is to investigate the effect of exercise training on blood circulating levels of BDNF and IGF-1 in children and adolescents.

Method. A comprehensive search was conducted in PubMed, Web of Science, Scopus, and Google Scholar databases, as well as Iranian databases from the inception to December 6, 2023. The inclusion criteria for this study based on the PICOS guidelines (population, intervention, comparison, variable and type of study) include: 1) children and adolescents 2) exercise training with an intervention duration of more than 2 weeks, 3) studies with a control group or measurement values in the pre-test; 4) BDNF, IGF-1 measured in blood circulation (serum and plasma) and 5) single group studies (without control group) and two group studies (with control group). To determine the effect size, SMD and 95% confidence intervals (CIs) were calculated using the random model. **Results.** A total of 21 studies including 855 children and adolescent individuals with an average age of 7 to 17 years were included in the meta-analysis. Based on meta-analysis results, exercise training leads to a significant increase in BDNF levels with medium effect size [SMD = 0.51, (CI: 0.91 to 0.11), P=0.01]. Nevertheless, exercise training did not have a significant effect on IGF-1 levels [SMD = 0.25 (CI: 0.61 to -0.11), P=0.17]. **Conclusion.** Exercise training may lead to beneficial effects in improving cognitive function and metabolic status of children and adolescents by increasing BDNF. However, exercise training did not have significant effects on IGF-1, and further studies is still needed to determine the role of exercise training.

Scan this QR code to see the accompanying video, or visit jahssp.azaruniv.ac.ir

1. Department of Sports Sciences,
Faculty of Humanities,
University of Kashan, Kashan,
Iran *(corresponding author)
(mousa.khalafi@kashanu.ac.ir)

Keywords: exercise training, IGF-1, BDNF, Children, Adolescents

Cite as: Khalafi Mousa, Aghaeinejad Maryam, Maryam Saresangi. **The effect of exercise training on circulating levels of BDNF and IGF-1 in children and adolescents: a systematic review with meta-analysis.** Applied Health Studies in Sport Physiology. 2025; 12(1): 136-154..

Owner and Publisher: Azarbaijan Shahid Madani University

Journal ISSN (online): 2676-6507

Access Type: Open Access

DOI: 10.22049/JAHSSP.2023.28273.1543

:

Copyright ©The authors

Publisher: Azarbaijan Shahid Madani University

Extended abstract

Background

Brain-Derived Neurotrophic Factor (BDNF) and insulin-like growth factor 1 (IGF-1) are among the indicators that are involved in the production and activity of brain nerve cells, memory and cognitive function.

Regular exercise training has been recognized as a suitable and effective approach in children and adolescents to manage health, especially obesity (19), which affects not only the overall health of the body, but also brain function. Also, there is evidence that confirm the role of exercise training in increasing BDNF and IGF-1 levels in children, which may have an effective role in improving cognitive and metabolic performance. However, the effects of exercise training have been reported inconsistently. Despite conducting various meta-analyses on the effects of exercise training on the levels of growth factors in adults with different exercise and health conditions, limited meta-analysis has been conducted in children and adolescents. Therefore, the present meta-analysis was conducted in order to investigate exercise training on BDNF and IGF-1 levels in children and adolescents with different health conditions.

Materials and Methods

The present study was carried out based on the Cochrane guidelines and the Preferred Items in the Reporting of Systematic Reviews and Meta-Analysis (PRISMA) articles

Data sources and search method. A search was conducted from PubMed, Scopus and Web of Science electronic databases to extract original published articles using keywords from the inception to December 6, 2023.

Selection criteria. The criteria for including the research included the following: a) publication in English and Persian-language journals, b) conducting human research on subjects less than 18 years, c) comparing the effect of exercise training against control group or comparing the results of post exercise values with pre exercise values, with an intervention duration of more than 2 weeks, d) measurement of IGF-1 and BDNF

Data Extracting. The required data and information were extracted from each of the articles. These data and information included the following: a) characteristics of the research such as the type of study, and sample size, b) characteristics of subjects such as data related to gender, health conditions, age and BMI, c) characteristics of the training protocols such as the type of training, training duration, number of sessions, intensity and duration of each training session, and d) IGF-1 and BDNF values.

Statistical analysis. The present meta-analysis was conducted to investigate the effect of exercise training BDNF and IGF-1. According to the reported outcomes value, the standardized mean differences (SMD) and 95% confidence intervals (CIs) were calculated using the random effect model. The interpretation of the effect size was done based on the Cochrane formula as follows: zero to 0.19, 0.2 to 0.49, 0.5 to 0.79, and 0.8 and greater than 0.8 respectively indicate the mild, small, medium and large effect size. The I² test was used to examine heterogeneity, which was interpreted based on the Cochrane guidelines. Publication bias was carried out using visual analysis of funnel plot (with or without adding studies to the left and right side of the curve) and Egger's test as a secondary determinant of publication bias. All the tests were done using CMA3.

Results

BDNF. Sixteen exercise interventions were included in the meta-analysis in order to investigate the effect of exercise training on BDNF levels. The results showed that exercise leads to a significant increase in BDNF levels with a medium effect size [SMD = 0.51, (CI: 0.11 to 0.91), P = 0.01]. There was a high and significant heterogeneity (P=0.001, I²=75.30). Investigating publication bias using funnel plot visual analysis showed that publication bias exists and Egger's test (P = 0.01) confirmed it.

IGF-1. Sixteen exercise interventions were included in the meta-analysis in order to investigate the effect of exercise training on IGF-1 levels. The results showed that exercise has no significant effect on IGF-1 levels [SMD = 0.25 (CI: -0.11 to 0.61), P = 0.17] (Figure 3). There was a high and significant heterogeneity (P=0.001, I²=72.98). Investigating publication bias using funnel plot visual analysis showed that publication bias exists, while Egger's test (P = 0.17) did not confirm it.

Discussion

In general, the results of the present meta-analysis showed that exercise training may lead to an increase in circulating BDNF levels in children and adolescents and have beneficial effects on improving cognitive performance as well as the metabolic status of people. Nevertheless, exercise training did not have significant effects on IGF-1 and it is necessary to further investigate the role of exercise training on IGF-1 levels, focusing on the importance of the type of exercise, especially resistance exercise

Article message

Exercise training may lead to beneficial effects in improving cognitive function and metabolic status of children and adolescents by increasing BDNF. However, exercise training did not have significant effects on IGF-1, and further studies is still needed to determine the role of exercise training.

مطالعات کاربردی تندرستی در فیزیولوژی ورزش

سال دوازدهم، شماره اول؛

بهار و تابستان ۱۴۰۴؛ صفحات ۱۵۶-۱۳۶

Open Access

مقاله پژوهشی

تأثیر تمرين ورزشی بر مقادیر گرددش خونی IGF-1 و BDNF در کودکان و نوجوانان: مرواری نظام مند با فراتحلیل

موسی خلفی^{*}, مریم آقایی نژاد^۱, مریم سرسنگی^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۹

چکیده

هدف. اثر تمرين ورزشی بر این بیوماکرهای محافظت کننده عصبی شامل عامل رشد عصبی مشتق شده از مغز (BDNF) و عامل رشد شبیه انسولینی (IGF-1) در کودکان و نوجوانان به صورت متناقض گزارش شده است. از این‌رو، هدف فراتحلیل حاضر بررسی تأثیر تمرين ورزشی بر مقادیر گرددشی خونی BDNF و IGF-1 در کودکان و نوجوانان می‌باشد.

روش پژوهش. جستجوی جامع در پایگاه‌های اطلاعاتی Scopus, Web of Science, PubMed و Google Scholar و همچنین پایگاه‌های ایرانی بدون محدودت زمانی برای شروع تا تاریخ ۱۵ آذر ماه ۱۴۰۲ انجام شد. معیارهای ورود به مطالعه حاضر براساس دستورالعمل PICOS (جمعیت، مداخله، مقایسه، متغیر و نوع مطالعه) شامل: (۱) کودکان و نوجوانان، (۲) تمرينات ورزشی منظم با طول مداخله بیش از ۲ هفتة، (۳) مطالعات دارای گروه شاهد یا مقادیر اندازه گیری شده در مرحله پیش آزمون، (۴) BDNF، (۵) IGF-1 اندازه گیری شده در گرددش خون (سرم و پلاسمای) و (۶) مطالعات تک گروهی (بدون گروه کنترل) و دو گروهی (دارای گروه کنترل) بودند. برای تعیین اندازه اثر، SMD و فاصله اطمینان ۹۵ درصد (CIs) با استفاده از مدل تصادفی محاسبه شد. **یافته‌ها.** در مجموع ۲۱ مطالعه شامل ۸۵۵ آزمودنی کودک و نوجوان با میانگین سنی ۷ تا ۱۷ سال وارد فراتحلیل حاضر شدند. بر اساس نتایج فراتحلیل، تمرين ورزشی منجر به افزایش معنی دار سطوح BDNF با اندازه اثر متوسط می‌شود [۰/۰۱، P = ۰/۰۱] (CI : ۰/۰۱ - ۰/۱۱). با این وجود، تمرين ورزشی اثر معنی داری بر سطوح IGF-1 نداشت [۰/۱۷، P = ۰/۰۱] (CI: ۰/۰۱ - ۰/۱۷). SMD = ۰/۲۵. **نتیجه گیری.** تمرين ورزشی ممکن است به واسطه افزایش BDNF منجر به اثرات مفید در بهبود عملکرد شناختی و همچنین وضعیت متابولیکی کودکان و نوجوانان گردد. با این وجود، تمرين ورزشی اثرات قابل توجهی بر IGF-1 نداشت و لازم است پاسخ این هورمون به فعالیت ورزشی بیشتر بررسی شود.

واژه‌های کلیدی: تمرين ورزشی، IGF-1، BDNF، کودکان، نوجوانان

نحوه ارجاع: خلفی، موسی، آقایی نژاد مریم، سرسنگی مریم. "تأثیر تمرين ورزشی بر مقادیر گرددش خونی BDNF و IGF-1 در کودکان و نوجوانان: مرواری نظام مند با فراتحلیل. مطالعات کاربردی تندرستی در فیزیولوژی ورزش. ۱۴۰۴؛ ۱۲: ۱۳۶-۱۵۶." (۱)

صاحب امتیاز و ناشر: دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

شایپای الکترونیکی: ۰۶۵-۰۷۶۷

نوع دسترسی: آزاد

DOI: 10.22049/JAHSSP.2023.28273.1543

Copyright ©The authors

Publisher: Azarbaijan Shahid Madani University

فعالیت ورزشی در افزایش سطح IGF-1 در کودکان حمایت می کند که ممکن است نقش موثری در بهبود عملکرد شناختی و همچنین متابولیکی افراد داشته باشد (۲۶-۲۳). با این وجود آثار تمرينات ورزشی منظم به صورت متناقض گزارش شده است. علی رغم انجام فراتحلیل های مختلف در زمینه آثار تمرينات ورزشی بر سطوح فاکتورهای رشدی در افراد بزرگسال با وضعیت تمرينی و سلامتی مختلف، فراتحلیل محدودی در کودکان و نوجوانان انجام شده است. از این‌رو، فراتحلیل BDNF حاضر به منظور بررسی تمرينات ورزشی بر سطوح گردش خونی و IGF-1 در کودکان و نوجوانان با وضعیت سلامتی مختلف صورت گرفته است.

روش پژوهش

فراتحلیل حاضر بر اساس دستورالعمل PRISMA و همچنین کتاب راهنمای کاکرین انجام شده است.

منابع داده ها و جستجوی نظاممند. برای انجام فراتحلیل حاضر Scopus, PubMed, Web of science, Google scholar, و سایت های مگیران و ایرانداک بدون محدودت زمانی برای شروع تاریخ ۱۵ آذر ماه (۶) ۱۴۰۲ (2023 December) انجام شد. نحوه انجام جستجو به طور اول در جدول ۱ ارائه شده است. علاوه براین، در صورت دسترسی در پایگاه های جستجو، محدودیت انسان، مجله و مقاله اعمال شدند. همچنین، در سایت های فارسی با استفاده از کلید واژه های "کودکان"، "نوجوانان"، "کودکی"، "تمرين ورزشی"، "فعالیت ورزشی"، "فعالیت بدنی"، "BDNF"، "عامل رشدی عصبی مشتق از مغز"، "IGF-1"، "فاکتور رشد شبه انسولین" فرایند جستجو انجام شد. برای اطمینان از عدم گم شدن مقالات مرتبط، جستجوی دستی در مراجع مقالات وارد شده به فراتحلیل حاضر صورت گرفت. تمامی مراحل جستجو توسط دو نویسنده (م، آ، م س) انجام و هرگونه اختلاف نظر از طریق مشورت با نویسنده سوم (م، خ) حل شد.

انتخاب مقالات و معیارهای تحقیق. تمامی مقالات فراخوان شده از جستجوی نظاممند، در نرم افزار EndNote نسخه ۲۰ وارد شدند و پس از حذف مقالات تکراری بررسی مقالات بر اساس معیار ورود و خروج تحقیق طی دو مرحله انجام شد. در مرحله اول عنوان، چکیده و کلید واژه ها بررسی شدند و در مرحله دوم بررسی متن کامل مقالات انجام شد. تمامی مراحل بررسی مقالات به صورت مستقل توسط دو نویسنده (م، آ، م س) انجام و هرگونه اختلاف نظر از طریق مشورت با نویسنده سوم (م، خ) حل شد.

عامل رشد عصبی مشتق شده از مغز (BDNF) و عامل رشد شبه انسولینی (۲) از جمله شاخص هایی هستند که در تولید و فعالیت سلول های عصبی مغز، حافظه و عملکرد شناختی دخالت دارند (۱). BDNF پروتئینی است که دارای طیف گسترده ای از فعالیت های زیستی است و اثرات پلیپوتورپیک را بر روی مغز و بافت محیطی اعمال می کند و توسط سلول های اینمنی و ساختاری متفاوت در هر دو سیستم عصبی مركزی و عصبی محیطی سنتز و آزاد می شود (۲). فراوان ترین عامل رشد عصبی در مغز است که با غلظت های زیاد در هیپوکامپ، قشر مغز و هیپوکاموس یافت می شود (۳). BDNF موجب تقویت ارتباط عصبی در دوران کودکی، فعالیت های بیولوژیکی برای یادگیری و تقویت حافظه برای سلامت مغز و عملکردی تحصیلی می شود (۴). عملکرد BDNF فراتر از مغز است و در پاتولوژی چاقی و سندروم متابولیک در بزرگسالی مداخله دارد که در تنظیم عملکرد های متابولیک مانند اکسیداسیون چربی و جذب گلوکز نقش دارد (۷-۵). علاوه براین، BDNF منجر به کاهش مصرف غذا، افزایش اکسایش گلوکز خون و افزایش حساسیت انسولینی می شود (۸). اعتقاد بر این است که در افراد چاق و دیابت نوع ۲ این فاکتور کاهش می یابد، همچنین سطوح پایین BDNF در کودکان چاق نسبت به کودکان لاغر نیز گزارش شده است (۹).

IGF-1 نیز یک عامل رشد است که توسط کبد، عضلات اسکلتی و بسیاری بافت های دیگر در پاسخ به تحریک هورمون رشد تولید می شود (۱۱، ۱۰). IGF-1 از نظر متabolیکی فعال است و بر عملکردهای فیزیولوژیکی متعددی تأثیر می گذارد (۱۳، ۱۲) و می تواند باعث بهبود مقاومت به انسولین شود (۱۴). IGF-1 نقش مهمی در کودکان دارد به طوریکه طبق گزارشات در کودکان و نوجوانان چاق، سطوح بالاتر مقادیر IGF-1 و اختلال تنظیم IGF-1 در آن ها با فاکتورهای خطرزای بیماری های قلبی عروقی، سطوح انسولین و افزایش خطر بروز سلطان های دوران کودکی همراه بوده است (۱۵). سطوح مقادیر IGF-1 وابسته به سن می باشد و در طول دوران رشد تغییر می کند به نحوی که در بزرگسالی به فلات می رسد (۱۷، ۱۶). بلوغ یک دوره حساس برای برنامه ریزی سطوح IGF-1 در بزرگسالان است و به نظر می رسد اوج سطوح IGF-1 در بلوغ، سطح IGF-1 بزرگسالی را تعیین می کند (۱۸).

فعالیت ورزشی منظم به عنوان یک رویکرد مناسب و موثر در کودکان و نوجوانان برای مدیریت سلامتی به ویژه چاقی شناخته شده است (۱۹) که نه تنها سلامتی کلی بدن، بلکه عملکرد مغز را تحت تأثیر قرار می دهد. همچنین فعالیت بدنی برای تقویت رشد شناختی و پیشرفت تحصیلی کودکان و نوجوانان موثر است (۲۰-۲۲). شواهدی وجود دارد که از نقش

² Insulin-like growth factor 1

¹ Brain-Derived Neurotrophic Factor

جدول ۱. استراتژی جستجو

پایگاه اطلاعاتی	استراتژی جستجو
Web of science, Scopus, PubMed	(youth OR children OR adolescents OR adolescence OR teens OR teenager OR boys OR girls OR child OR junior OR adolescence OR child OR young)) AND ("exercise training" OR "endurance training" OR "resistance training" OR "strength training" OR "weight-lifting" OR "high-intensity interval training" OR "high-intensity interval exercise" OR "high-intensity intermittent training" OR "high-intensity intermittent exercise" OR "interval aerobic training" OR "interval aerobic exercise" OR "intermittent aerobic training" OR "intermittent aerobic exercise" OR "high-intensity training" OR "high-intensity exercise" OR "sprint interval training" OR "sprint interval exercise" OR "combined exercise training" OR "anaerobic training")) AND (BDNF OR "brain-derived neurotrophic factor" OR "insulin-like growth factor-1" OR "IGF-1" OR "growth hormone" OR "vascular endothelial growth factor" OR VEGF)

جدول ۲. معیارهای ورود و خروج از فراتحلیل

دسته بندی	معیار ورود	معیار خروج
جمعیت	کودکان و نوجوانان بدون درنظر گرفتن بیماری، با میانگین سنی کمتر از ۱۸ سال و صرف نظر از جنس آن ها	افراد بزرگسال بالای ۱۸ سال سن
مدخله	تمرينات ورزشی منظم با طول مداخله بیش از ۲ هفته، صرف نظر از نوع، شدت، مدت و تواتر تمرين	مداخلات ورزشی حاد
مقایسه	مطالعات دارای گروه شاهد یا مقادیر اندازه گیری شده در مرحله پیش آزمون	-
متغیر	BDNF و IGF-1 اندازه گیری شده در گردش خون (سرم و پلاسمای)	مقادیر BDNF و IGF-1
نوع مطالعه	مطالعات تک گروهی (بدون گروه کنترل) و دو گروهی (دارای گروه کنترل).	مطالعات مقطعی

به ترتیب نشان دهنده ناهمگونی خفیف، ناهمگونی کم، ناهمگونی متوسط و ناهمگونی بالا بود. برای بررسی سوگیری انتشار از تحلیل بصری فونل پلات و همچنین آزمون Egger به عنوان تعیین کننده ثانویه استفاده شد که سطح معنی داری برای آزمون Egger مقدار P کمتر از ۰/۱۰ بود. در صورت مشاهده سوگیری انتشار با تحلیل بصری فونل پلات، از روش Trim and fill برای اصلاح استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج جستجو. در مجموع ۱۶۱۴ مقاله از جستجوی انجام شده وارد نرم افزار EndNote شدند که پس از حذف مقالات تکراری، ۱۱۱۶ مقاله وارد مرحله اول بررسی شدند همچنین با جستجوی دستی ۹ مقاله به این تعداد افزوده شد. پس از بررسی اولیه براساس عنوان و چکیده، ۱۰۸ مقاله وارد مرحله دوم بررسی شدند که درنهایت ۸۷ مقاله حذف و ۲۱ مقاله (۴۷-۲۸) وارد فراتحلیل حاضر شدند. مقالات حذف شده به دلیل عدم داشتن معیار سن، عدم اندازه گیری BDNF و IGF-1، عدم داشتن مداخله تمرين ورزشی، عدم به کارگیری مداخله ورزشی با طول مداخله بیشتر از ۲ هفته و عدم داشتن داده کافی برای انجام فراتحلیل بودند (نمودار ۱). در مجموع ۱۷ مطالعه دارای گروه تمرين ورزشی در برابر گروه معمولی (نمونه ۲)، ۳۶ مطالعه دارای گروه تمرين ورزشی در برابر گروه معمولی (نمونه ۳)، علاوه بر این در بین مطالعات ۴ مطالعه ورزشی تنها بود (۲۸، ۳۳، ۳۴، ۳۰). علاوه بر این در بین مطالعات ۴ مطالعه ورزشی از یک گروه تمرينی داشت (۲۹)، ۴۱ مطالعه مداخلاتی و بیش از یک گروه تمرينی داشت (۳۰، ۳۹) و یک مطالعه شامل افراد چاق و نرمال بهصورت مستقل انجام داده بود (۳۱). اطلاعات کامل مطالعات وارد شده به فراتحلیل حاضر در جدول ۳ رائمه شده است. در مجموع ۸۵۵ آزمودنی کودک و نوجوان با میانگین سنی ۷ تا ۱۷ سال وارد فراتحلیل حاضر شدند. آزمودنی ها در وضعیت سلامتی متنوعی قرار داشتند؛ هفت مطالعه دارای آزمودنی های سالم، شش مطالعه شامل آزمودنی های چاق و دارای اضافه وزن، یک مطالعه شامل آزمودنی های مبتلا به اتبیسم، دو مطالعه شامل اختلال توجه و بیش فعالی، دو مطالعه دارای آزمودنی های مبتلا به دیابت و یک مطالعه شامل آزمودنی های چاق و نرمال بود. ۲ مطالعه دارای آزمودنی های دختر و پسر بود و ۱۱ مطالعه فقط آزمودنی پسر و ۶ مطالعه فقط شامل آزمودنی های دختر بود و وضعیت جنسیت دو مطالعه نامشخص بود.

ویژگی تمرينات ورزشی. در ارتباط با نوع تمرينات ورزشی، انواع مختلف تمرينات ورزشی شامل تمرين هوایی، مقاومتی، ترکیبی و همچنین تناوبی به کار گرفته شده بودند. طول مداخلات ورزشی از ۲ هفته تا ۶ ماه بود و تعداد جلسات تمرينی، ۱ تا ۷ جلسه در هفته بود. جزئیات کامل پروتکل های تمرينی در جدول ۳ ارائه شده است. بررسی کیفیت مطالعات نشان داد که مطالعات وارد شده دارای امتیاز بین ۴ تا ۸ برای مطالعات دو گروهی و امتیاز بین ۵ تا ۹ برای مطالعات دو گروهی می باشد.

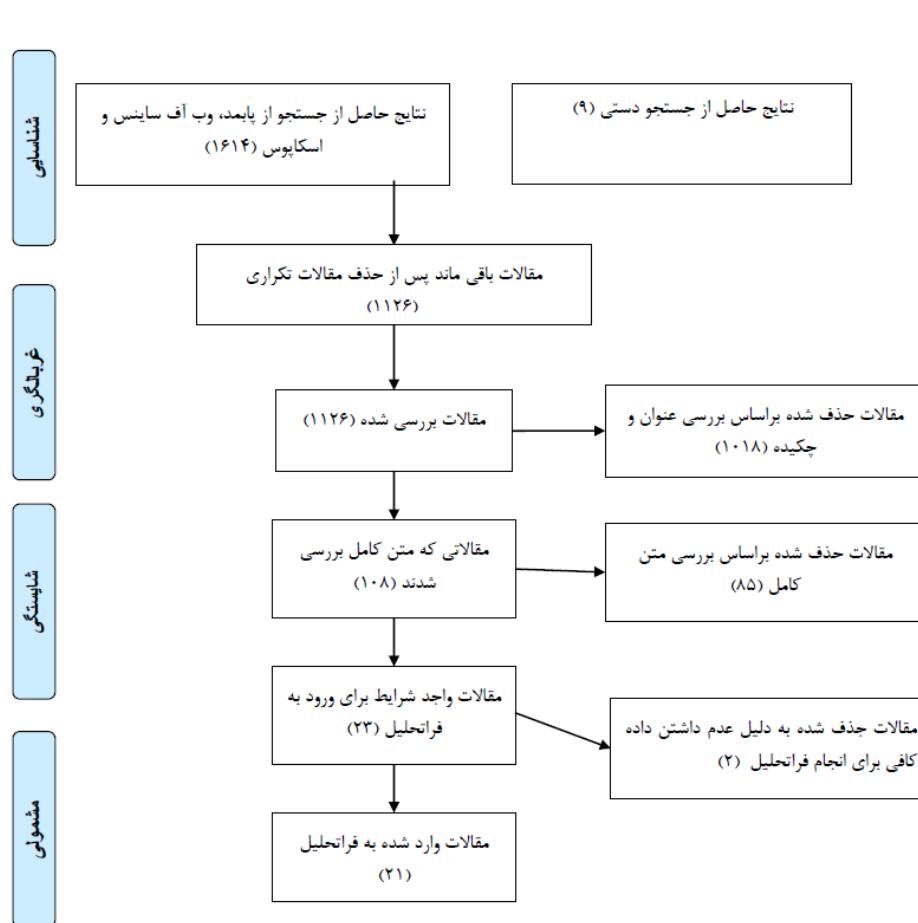
PICOS (جمعیت، مداخله، مقایسه، متغیر و نوع مطالعه) بود که در جدول ۲ ارائه شده است. همچنین، سایر معیارهای وارد به مطالعه حاضر شامل مقالات چاپ شده در مجلات فارسی و انگلیسی زبان بود. در ارتباط با نوع مطالعه، برای افزایش تعداد مطالعات واحد شرایط در فراتحلیل و مشابه فراتحلیل های قبلی، مطالعات تک گروهی (فاقد گروه کنترل) و دو گروهی (دارای گروه کنترل) وارد تحقیق حاضر شدند.

استخراج و ترکیب داده ها. اطلاعات و داده های مورد نیاز از تمامی مطالعات وارد شده به فراتحلیل استخراج شد. این اطلاعات و داده ها مشتمل بودند بر: (الف) ویژگی های مطالعه شامل نوع مطالعه و تعداد حجم نمونه، (ب) ویژگی های آزمودنی ها شامل سن، شاخص توده بدنی و وضعیت سلامتی، (ج) ویژگی های مداخلات ورزشی شامل نوع، مدت، شدت، تواتر و طول تمرينات ورزشی و (د) متغیرهای اصلی فراتحلیل حاضر شامل BDNF و IGF-1. به منظور برآورد اندازه اثر، داده های مربوط به متغیرهای تحقیق شامل میانگین و انحراف استاندارد داده ها در هر دو مرحله ی پیش آزمون و پس آزمون استخراج شدند. برای برآورد انحراف استاندارد (SD) از خطای معیار (SE) از فرمول $SD = SE \times \sqrt{N}$ استفاده شد. همچنین علاوه براین داده های گزارش شده بهصورت نمودار با استفاده از نرم افزار Get data استخراج شدند. لازم به ذکر است، برای مطالعاتی که بیش از یک گروه تمرينی داشتند، داده های هر گروه بهصورت مجزا وارد نرم افزار شدند.

کیفیت مطالعات. بررسی کیفیت مطالعات وارد شده به فراتحلیل حاضر با استفاده از ابزارهای PEDRO برای مطالعات دو گروهی و ابزار ارزیابی NIH برای مطالعات تک گروهی انجام شد که امتیاز بالاتر نشان دهنده کیفیت بالاتر مطالعات بود (۲۷). ارزیابی کیفیت مطالعات توسط دو نویسنده (م آ، م س) مستقل انجام شد و هر نوع اختلاف نظر از طریق مشورت با نویسنده سوم (م خ) حل شد.

روش آماری. فراتحلیل های مجزا برای هر یک از متغیرهای تحقیق حاضر شامل ۱۶۱۴ مطالعه انجام شد. برای محاسبه اندازه اثر در مطالعات دو گروهی داده های گروه تمرين در برابر گروه کنترل و در مطالعات تک گروهی داده های پس آزمون دربرابر پیش آزمون تحلیل شدند. SMD و فاصله اطمینان ۹۵ درصد (CIs) با استفاده از مدل تصادفی محاسبه شد. تفسیر اندازه اثر براساس دستورالعمل کاکرین شامل اندازه اثر بهصورت زیر بود: بین صفر تا ۰/۱۹، نشان دهنده اندازه اثر ناچیز، بین ۰/۲۰ تا ۰/۳۹، نشان دهنده اندازه اثر کوچک، بین ۰/۵۰ تا ۰/۷۹، نشان دهنده اندازه اثر متوسط و بزرگتر از ۰/۸۰ نشان دهنده اندازه اثر بزرگ. برای ناهمگونی بین مطالعات وارد شده از آزمون I² استفاده شد که براساس دستورالعمل کاکرین بهصورت زیر تفسیر شد: کمتر از ۲۵ درصد، بیشتر از ۲۵ درصد، بیشتر از ۵۰ درصد و بیشتر از ۷۵ درصد

نمودار ۱. دیاگرام جستجو

جدول ۳. ویژگی آزمودنی های و مداخلات ورزشی

متغیر	طول مداخله / جلسه در هفته	نوع فعالیت ورزشی	شاخص توده بدنی / کیلوگرم برمترمربع	سن / سال	ویژگی آزمودنی ها	نمونه / جنس	نوع مطالعه / سال
BDNF	۷۰۰ (۶)	فوتبال	-	۱۷/۸±۰/۹	سالم	۱۸ پسر	آندرژیوسکی و همکاران

								(۲۸) (۲۰۲۲)
BDNF	عماه (۴)	هوایی مقاومتی ترکیبی	تمرین: ۳۴/۶±۴/۲ تمرین: ۳۵/۳±۴/۸ تمرین: ۳۴/۵±۴/۱ کنترل: ۳۴/۳±۵	۱۵/۵±۱/۳ ۱۵/۸±۱/۵ ۱۵/۵±۱/۳ ۱۵/۶±۱/۳	چاق	۲۸۲	گلدفیلد و همکاران (۲۹) (۲۰۱۸)	دخترو پسر
BDNF IGF-1	۱۲ هفته (۴)	هوایی باشد کم، متوسط و بالا	-	۱۵/۰۶±۰/۷۳ ۱۵/۴۷±۰/۷۸ ۱۵/۱۵±۰/۳۳ کنترل: ۱۵/۰۵±۰/۴۱	سالم	۴۰	جئون و ها (۳۰) (۲۰۱۷)	پسر
IGF-1	۱۲ هفته (۳)	هوایی شدت کم	نرمال: ۱۹/۳۸±۰/۸۹ چاق: ۲۵/۸۹±۰/۴۶	۹-۱۳	سالم و چاق	۳۱	کنگ و همکاران (۳۱) (۲۰۱۰)	پسر
IGF-1	۱۶ هفته (۳)	مقاومتی	تمرین: ۳۳/۱۳±۴/۳۰ کنترل: ۳۴/۲۲±۷/۵۵	۱۵/۳۹±۰/۹۵ ۱۵/۵۸±۰/۹۹	دیابت نوع ۲	۳۲	کلی و همکاران (۳۲) (۲۰۱۹)	پسر
IGF-1	۱۲ هفته (۳)	هوایی ایروپیک	۲۶/۸ ± ۳/۹	۱۳/۰۵±۱/۷۵	چاق	۱۲	ناسیس و همکاران (۳۳) (۲۰۰۵)	دختر
IGF-1	۱۶ هفته (۳)	تناوبی مقاومتی هوایی	تمرین: ۱۸/۹۶±۴/۱۱ کنترل: ۱۷/۲۸±۱/۸۷	۱۱/۲۲±۱/۹۰ ۱۱/۰۰±۲/۶۷	دیابت نوع ۱	۴۰	نظری و همکاران (۳۴) (۲۰۲۳)	کودک
IGF-1	۱۴ هفته (۵-۶)	هوایی	۲۴/۲۶±۳/۰۶	۱۵/۹±۱/۰۸	سالم	۱۳	نمث و همکاران (۳۵) (۲۰۰۴)	پسر

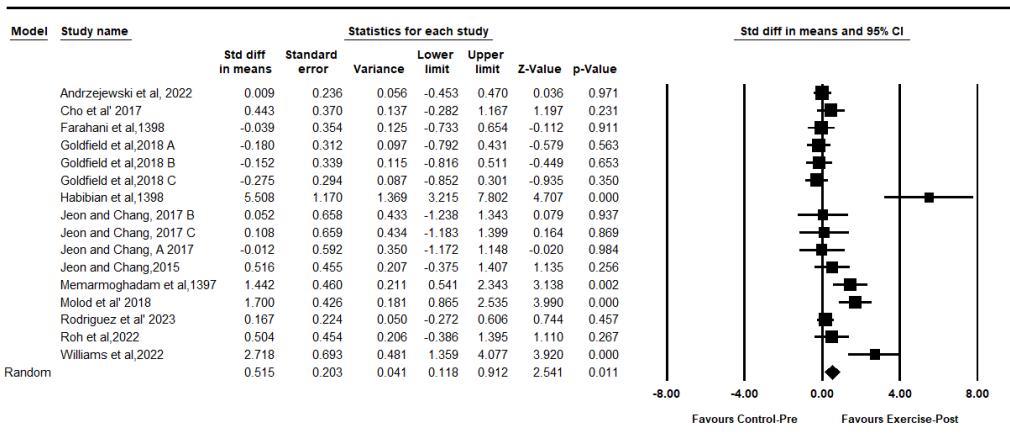
BDNF	۲۰ هفته (۳)	هواری مقاومتی	تمرین: ۲۷/۱۸±۳/۹۸ کنترل: ۲۵/۸۰±۲/۹۳	تمرین: ۱۰/۰۲±۱/۱۳ کنترل: ۱۰/۲۳±۱/۱۰	چاق و دارای اضافه وزن	۱۱ دختر	رودریگز و همکاران (۲۰۲۳)
BDNF	۱۶ هفته (۵)	تکواندو	تمرین: ۲۴/۹۱±۱/۹۰ کنترل: ۲۳/۷۴±۱/۴۳	تمرین: ۱۲/۶۰±۰/۵۲ کنترل: ۱۲/۵۰±۰/۵۳	چاق و دارای اضافه وزن	۲۰ دختر و پسر	روح و همکاران (۲۰۲۰)
IGF-1	۱۶ هفته (۳)	تناوبی شدت بالا	تمرین: ۱۷/۸±۲/۲ کنترل: ۱۸/۵±۳/۰	تمرین: ۱۱/۸±۰/۲ کنترل: ۱۱/۶±۰/۴	سالم	۲۰ دختر	ویلیامز و همکاران (۲۰۲۲)
BDNF IGF-1	۸ هفته (۳)	هواری	-	تمرین: ۱۰/۰۰±۱/۱۵ کنترل: ۱۰/۰۰±۰/۸۲	چاق	۲۸ دختر	جیبیان و همکاران (۲۰۱۶)
BDNF	۲ ماه (۳)	درمانی	تمرین: ۱۷/۲۷±۳/۴۰ کنترل: ۱۶/۰۹±۳/۹۹	تمرین: ۸/۳۷±۲/۵ کنترل: ۹/۳۵±۲/۴۹	اتیسم	۳۲ پسر	فراهانی و همکاران (۲۰۱۹)
IGF-1	۸ هفته (۳)	تمرین در آب	تمرین: ۱۴/۹±۴ کنترل: ۱۵/۳±۴	تمرین: ۱۰/۲±۳ کنترل: ۱۰/۴±۲	سالم	۱۸ پسر	باقری و همکاران (۲۰۱۳)
IGF-1	۸ هفته (۳)	تناوبی باشدت بالا و کوتاه مدت و بلندمدت	تمرین ۱: ۲۷/۱۴±۱/۲۱ تمرین ۲: ۲۴/۷۲±۱/۳۹ کنترل: ۲۷/۳۰±۲/۱۸	تمرین ۱: ۱۴/۳۳±۱/۶۵ تمرین ۲: ۱۴/۸۸±۱/۲۶ کنترل: ۱۴/۳۳±۱/۵۸	اضافه وزن	۳۰ پسر	وکیلی و همکاران (۲۰۲۱)
BDNF	۸ هفته (۳)	هواری	-	تمرین: ۸/۰۷±۱/۱۱ کنترل: ۸/۲۸±۰/۹۹	احتلال نارسایی توجه/ فرون کنشی	۲۴ پسر	معمار مقدم و همکاران (۲۰۱۸)
BDNF IGF-1	۸ هفته (۳)	هواری	-	۱۵	سالم	۲۰ دانش آموز	جنون و ها (۲۰۱۵)
BDNF IGF-1	۱۶ هفت	تکواندو	تمرین: ۲۱/۵۸±۴/۰۱	تمرین: ۱۱/۲۰±۰/۷۷	سالم	۳۰ دختر و پسر	چو و همکاران

	(۵)		کنترل: ۲۰/۸۱±۱/۹۸	کنترل: ۱۱/۳۳±۰/۷۲			(۴۴) (۲۰۱۷)
BDNF	۱۲ هفته (۳)	هوایی	-	۱۲ تا ۷	نقص توجه و بیش فعالی	۳۰ پسر	مولود و همکاران (۴۵) (۲۰۱۸)
IGF-1	۵ هفته (۷)	استقامتی	تمرین: ۲۳/۵±۳/۷۹ کنترل: ۲۱/۲±۵/۶۳	۱۷-۱۵	سالم	۱۶ دختر	ایلیاکیم و همکاران (۴۶) (۱۹۹۶)
IGF-1	۵ هفته (۷)	استقامتی	-	۱۶ ± ۷	سالم	۳۸ پسر	ایلیاکیم (۴۷) (۱۹۹۸)

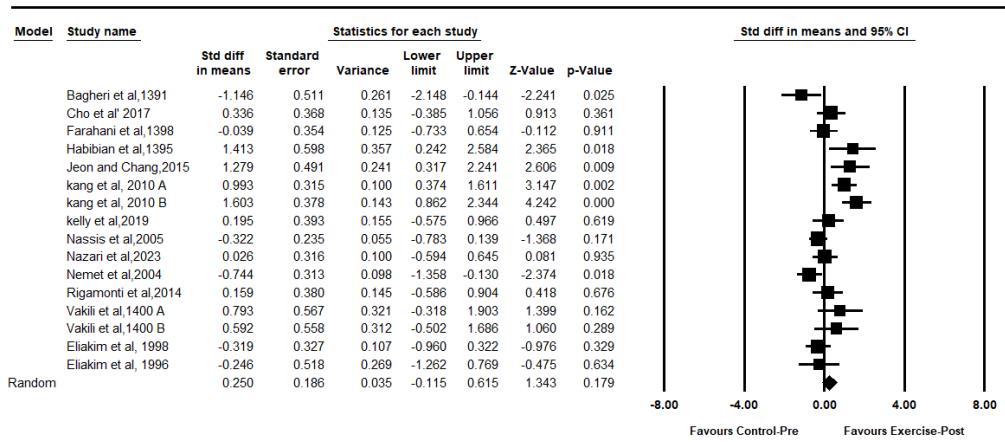
۱۶. IGF-1 مداخله‌ی ورزشی بهمنظور بررسی تأثیر تمرین ورزشی بر سطوح IGF-1 وارد فراتحلیل شدند. نتایج نشان داد، تمرین ورزشی اثر معنی داری بر سطوح IGF-1 ندارد [$P = .0/17$]. $P = .0/61$ الی $.0/11$ می‌باشد. بررسی ناهمگونی با استفاده از آزمون SMD = $.0/25$ [(شکل ۳). بررسی ناهمگونی بالا و معنی داری وجود دارد ($P = .0/01$). $I^2 = 72/98$ نشان داد که ناهمگونی انتشار با استفاده از تحلیل بصری فومن پلات نشان داد که سوگیری انتشار وجود دارد در حالیکه آزمون Egger آزمون $P = .0/17$ آن را تأیید نکرد.

فراتحلیل **۱۶. BDNF** مداخله‌ی ورزشی بهمنظور بررسی تأثیر تمرین ورزشی بر سطوح BDNF وارد فراتحلیل شدند. نتایج نشان داد، تمرین ورزشی منجر به افزایش معنی دار سطوح BDNF با اندازه اثر متوسط می‌شود [منجر به افزایش معنی دار سطوح BDNF با اندازه اثر متوسط می‌شود] $P = .0/91$ الی $.0/11$ [SMD = $.0/51$] (شکل ۲). بررسی ناهمگونی با استفاده از آزمون $I^2 = 75/30$ [$P = .0/01$]. بررسی سوگیری انتشار با استفاده از تحلیل بصری فومن پلات نشان داد که سوگیری انتشار وجود دارد و آزمون Egger آن را تأیید کرد.

نمودار ۲. نمودار انباشت اثر تمرین ورزشی بر BDNF

نمودار ۳. نمودار انباشت اثر تمرين ورزشی بر IGF-1

ورزشی منجر به افزایش گذرا در مقادیر گرددش خونی BDNF شوند و سطوح پایه آن بعد از تمرينات ورزشی افزایش اندکی را داشته باشد. همچنین، به منظور درک اثرات نوع تمرين ورزشی بر مقادیر گرددشی BDNF تحلیل زیر گروهی انجام شد که تنها اثرات تمرين هوایی بر افزایش BDNF معنی دار بود. با این وجود، تعداد کم مطالعات در زیر گروه های دیگر ممکن است نتایج را تحت تأثیر قرار دهد و دلیلی بر عدم اثرگذاری آن ها باشد. با این وجود، اثر گذاری تمرين هوایی با مطالعات مروری و فراتحلیل قبلی در بزرگسالان حمایت می شوند که اثر گذاری فعالیت ورزشی حاد و مزمون هوایی را به عنوان نوع تمرين موثرتر برای افزایش BDNF گزارش کرده اند (۴۴).

علاوه بر این، فراتحلیل حاضر نشان داد که تمرين ورزشی با تغییرات قابل توجه IGF-1 در کوکان و نوجوانان همراه نیست. IGF-1 به عنوان هورمون پایین دستی با اثرات آنابولیک شناخته می شود که توسط هورمون رشد تحريك می شود (۴۵). فراتحلیل های قبلی گزارش کردنده اند که تمرين مقاومتی منجر به افزایش مقادیر IGF-1 در بزرگسالان می شود (۴۶). با این وجود، فراتحلیل های دیگر گزارش کرده اند که تمرين ورزشی منجر به کاهش مقادیر گرددشی IGF-1 در بیماران مبتلا به سرطان می شود (۴۷). در ارتباط با کوکان و نوجوانان، فراتحلیل قبلی برگرفته از چهار مطالعه عدم اثرگذاری تمرين ورزشی بر IGF-1 را گزارش کرده است که با یافته های مطالعه حاضر همخوانی دارد. این نتایج ممکن است نشان دهنده تفاوت بین پاسخ و سازگاری به تمرين ورزشی باشد. در واقع، فعالیت ورزشی حاد منجر به افزایش IGF-1 می شود در حالی که مقادیر تغییرات قابل توجه این هورمون نقش داشته باشد (۷۱) به طوریکه مطالعات وارد شده به فراتحلیل حاضر فرم تام آن IGF-1 را اندازه گیری کرده بودند. به طور کلی بنظر می رسد اثرات تمرين ورزشی بر IGF-1 کوکان و نوجوان همچنان متناقض می باشد و مطالعات در جهت بررسی این موضوع لازم می باشد. اگرچه، تمرين مقاومتی به عنوان روش تمرين مناسب برای تحريك IGF-1 در بزرگسالان می باشد (۴۷)، اثرات این نوع تمرين در کوکان و نوجوانان درک نشده است. به ویژه اینکه، در فراتحلیل حاضر تنها یک مطالعه از پروتکل تمرين مقاومتی استفاده کرده بود. بنابراین، ممکن است تمرين مقاومتی در کوکان برای افزایش IGF-1 موثرتر باشد، فرضیه ای که نیاز به بررسی های بیشتری دارد.

علی رغم اهمیت مطالعه حاضر در درک صحیحی از اثرات تمرينات ورزشی بر BDNF و IGF-1 در کوکان و نوجوانان، چندین محدودیت نیز وجود داشت. در هر دو تحلیل IGF-1 و BDNF، ناهمگونی بالا و معنی دار بدست آمد که ممکن است به دلیل تنوع در پروتکل های تمرين ورزشی، ویژگی آزمودنی ها به ویژه به دلیل وضعیت سلامتی، سن و جنسیت باشد. همچنین، مطالعه حاضر محدود به بررسی اثرات مزمون

بحث

عوامل محافظت کننده عصبی در عملکرد مغز نقش دارند و IGF-1 به واسطه تنظیم عملکرد رشدی و BDNF به عنوان عضوی از خانواده نوروتروفین ها، پروتئین های ضروری در رشد مغز و بازسازی بافت می باشند که به دلیل تأثیراتشان بر روی نوروپلاستیسیتی نقش مهمی در عملکرد شناختی ایفا می کنند (۴۸). با این وجود اثرات تمرينات ورزشی بر این عوامل محافظت کننده عصبی در کوکان و نوجوانان کمتر درک شده است.

یافته های فراتحلیل حاضر نشان داد که تمرين ورزشی منجر به افزایش معنی دار BDNF با اندازه اثر کوچک می شود. در پژوهش های اصیل وارد شده به فراتحلیل حاضر یافته های متناقضی مبنی بر تأثیر تمرين ورزشی بر مقادیر BDNF گزارش شده است، به طوری که نتایج مطالعات افزایش و عدم تغییر در BDNF را گزارش کرده اند (۲۸، ۳۵، ۳۷، ۴۳، ۴۴، ۴۳). به نظر می رسد که حداقل بخشی از تناقضات به دلیل ویژگی آزمودنی ها و همچنین تنوع در پروتکل های تمرين ورزشی باشند. در ارتباط با فراتحلیل قبلی، مطالعات انجام شده در بزرگسالان نشان می دهند که تمرين ورزشی ممکن است مداخله موثری در افزایش مقادیر گرددش خونی BDNF در افراد سالم و دارای بیماری های متابولیکی و عصبی باشد (۴۹-۵۳)، اگرچه یافته های متناقضی نیز در فراتحلیل اخیر گزارش شده است (۵۴). در ارتباط با کوکان و نوجوانان نیز، همسو با یافته های فراتحلیل حاضر، فراتحلیل قبلی با تعداد مطالعه محدود (۶ مطالعه) نشان داد که تمرين ورزشی با افزایش BDNF همراه است (۵۵). علاوه بر این، در فراتحلیل دیگر با مطالعات مقطعی، ارتباط معنی دار بین فعالیت بدنی و غلطنت BDNF در کوکان و نوجوانان گزارش شده است (۵۶). به طور کلی این افزایش در مقادیر BDNF کوکان و نوجوانان مهم است، به این دلیل که افزایش BDNF مکانیسمی برای بهبود عملکرد شناختی به واسطه افزایش سیناپتوئنر و بقای عصبی می باشد (۴۹، ۵۷، ۵۸). افزایش مقادیر گرددش خونی BDNF ممکن است بازتابی از افزایش تولید BDNF از سیستم عصب مرکزی باشد (۵۹، ۵۸). در واقع، براساس نتایج مطالعات حیوانی، وله های فعالیت ورزشی ممکن است به دلیل افزایش لاكتات خون و تأثیر بر مغز منجر به افزایش بیان ژن های مرتبط با عملکرد شناختی به ویژه BDNF شود (۶۰). علاوه بر این، عضله اسکلتی خواستگاه مهم دیگری برای BDNF می باشد به طوریکه آزاد شده در طول انقباض عضلات اسکلتی به سمت مغز جریان می یابد و مسیرهای سینکنال دهی متعدد را فعال می کند (۶۲). در مقابل، یک فرضیه دیگر وجود دارد که نشان می دهد افراد تمرين کرده به دلیل سطوح گیرنده BDNF بالاتری در اندام های محیطی مانند عضله اسکلتی می توانند تغییرات BDNF در گرددش را در طول فعالیت ورزشی کاهش دهند (۶۳). در واقع، ممکن است جلسات حاد فعالیت

کودکان و نوجوانان شود و به دنبال اثرات مفیدی بر بهبود عملکرد شناختی و همچنین وضعیت متابولیکی افراد داشته باشد. با این وجود، تمرین ورزشی اثرات قابل توجهی بر IGF-1 نداشت و لازم است نقش تمرین ورزشی بر مقادیر IGF-1 با تمرکز بر اهمیت نوع تمرین به ویژه تمرین مقاومتی و همچنین پاسخ این هورمون به فعالیت ورزشی بیشتر بررسی شود.

تضاد منافع

نویسندهای این مقاله، هیچ نفع متقابلی از انتشار آن ندارند.

تمرین ورزشی می باشد، در حالی که برخی از اثرات تمرین ورزشی ممکن است به صورت گذرا در طول فعالیت ورزشی و ساعت ها بعد از آن در دوره ریکاوری اتفاق افتاد که در مطالعه حاضر بررسی نشده است. این موضوع، برای هورمون ها می تواند بسیار مهم و حائز اهمیت باشد و لازم است فراتحلیلی مجزا برای پاسخ به این فرضیه انجام شود. در نهایت، به دلیل عدم وجود مطالعات کافی، امکان بررسی جامع در زمینه اثر نوع تمرین ورزشی وجود نداشت. اکثر مطالعات وارد شده از تمرین هوازی استفاده کرده بودند و امکان ارائه پاسخ صحیح به نقش تمرین مقاومتی، ترکیبی و تناوبی فراهم نبود.

نتیجه گیری. به طور کلی نتایج فراتحلیل حاضر نشان داد که تمرین ورزشی ممکن است منجر به افزایش مقادیر گردش خونی BDNF در

Reference

- AMP-activated protein kinase. *Diabetologia*. 2009;52:1409-18.
- Jiménez-Maldonado A, de Álvarez-Buylla ER, Montero S, Melnikov V, Castro-Rodríguez E, Gamboa-Domínguez A, et al. Chronic exercise increases plasma brain-derived neurotrophic factor levels, pancreatic islet size, and insulin tolerance in a TrkB-dependent manner. *PLoS One*. 2014;9(12):e115177.
- Meeusen R. Exercise, nutrition and the brain. *Sports Medicine*. 2014;44:47-56.
- Araki S, Yamamoto Y, Dobashi K, Asayama K, Kusuvara K. Decreased plasma levels of brain-derived neurotrophic factor and its relationship with obesity and birth weight in obese Japanese children. *Obesity research & clinical practice*. 2014;8(1):e63-e9.
- Jones JL, Clemons DR. Insulin-Like Growth Factors and Their Binding Proteins: Biological Actions*. *Endocrine Reviews*. 1995;16(1):3-34.
- Bartke A. Growth hormone and aging: updated review. *The World Journal of Men's Health*. 2019;37(1):19-30.
- Dunger DB, Ahmed ML, Ong KK. Early and late weight gain and the timing of puberty. *Molecular and cellular endocrinology*. 2006;254:140-5.
- Xie S, Jiang R, Xu W, Chen Y, Tang L, Li L, et al. The relationship between serum-free insulin-like growth factor-1 and metabolic
- 김영근, 김현준. Exercise-induced increase of BDNF decreased TG and glucose in obese Adolescents. *Journal of Exercise Nutrition & Biochemistry*. 2013;17(3):87-93.
- Habibian M, Khosravi H, Farzanegi P. The Effects of 8 Weeks of Vitamin C Intake and Regular Aerobic Exercise on Serum Brain-Derived Neurotrophic Factor and Insulin-like Growth Factor-1 Levels in Obese Girls. *Iranian Journal of Nutrition Sciences and Food Technology*. 2016;11(3):21-30.
- Bekinschtein P, Cammarota M, Katche C, Slipczuk L, Rossato JI, Goldin A, et al. BDNF is essential to promote persistence of long-term memory storage. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 2008;105(7):2711-6.
- Cotman CW, Berchtold NC, Christie L-A. Exercise builds brain health: key roles of growth factor cascades and inflammation. *Trends in neurosciences*. 2007;30(9):464-72.
- Marosi K, Mattson MP. BDNF mediates adaptive brain and body responses to energetic challenges. *Trends in Endocrinology & Metabolism*. 2014;25(2):89-98.
- Matthews VB, Åström M-B, Chan M, Bruce CR, Krabbe K, Prelovsek O, et al. Brain-derived neurotrophic factor is produced by skeletal muscle cells in response to contraction and enhances fat oxidation via activation of

22. Khan NA, Hillman CH. The relation of childhood physical activity and aerobic fitness to brain function and cognition: a review. *Pediatric exercise science.* 2014;26(2):138-46.
23. Pareja-Galeano H, Brioche T, Sanchis-Gomar F, Montal A, Jovaní C, Martínez-Costa C, et al. Impact of exercise training on neuroplasticity-related growth factors in adolescents. *The Journal of Musculoskeletal and Neuronal Interactions.* 2013;13(3):368-71.
24. Dinoff A, Herrmann N, Swardfager W, Lanctot KL. The effect of acute exercise on blood concentrations of brain-derived neurotrophic factor in healthy adults: a meta-analysis. *European Journal of Neuroscience.* 2017;46(1):1635-46.
25. Dadkhah M, Saadat M, Ghorbanpour AM, Moradikor N. Experimental and clinical evidence of physical exercise on BDNF and cognitive function: a comprehensive review from molecular basis to therapy. *Brain Behavior and Immunity Integrative.* 2023;100017.
26. He Y, Wang Q, Wu H, Dong Y, Peng Z, Guo X, et al. The role of IGF-1 in exercise to improve obesity-related cognitive dysfunction. *Frontiers in Neuroscience.* 2023;17:1229165.
27. Ma L-L, Wang Y-Y, Yang Z-H, Huang D, Weng H, Zeng X-T. Methodological quality (risk of bias) assessment tools for primary and secondary medical studies: what are they and which is better? *Military Medical Research.* 2020;7:1-11.
28. Andrzejewski M, Konefał M, Podgórski T, Pluta B, Chmura P, Chmura J, et al. How training loads in the preparation and competitive period affect the biochemical indicators of training stress in youth soccer players? *PeerJ.* 2022;10.
29. Goldfield GS, Kenny GP, Prud'homme D, Holcik M, Alberga AS, Fahnestock M, et al. Effects of aerobic training, resistance training, or both on brain-derived neurotrophic factor in adolescents with obesity: The hearty randomized controlled trial. *Physiol Behav.* 2018;191:138-45.
30. Jeon YK, Ha CH. The effect of exercise intensity on brain derived neurotrophic factor syndrome in school adolescents of northeast China. *Diabetes, Metabolic Syndrome and Obesity: Targets and Therapy.* 2019;305-13.
14. Duran-Ortiz S, Noboa V, Kopchick JJ. Tissue-specific disruption of the growth hormone receptor (GHR) in mice: An update. *Growth Hormone & IGF Research.* 2020;51:1-5.
15. Kong AP, Choi K-C, Wong GW, Ko GT, Ho C-S, Chan MH, et al. Serum concentrations of insulin-like growth factor-I, insulin-like growth factor binding protein-3 and cardiovascular risk factors in adolescents. *Annals of clinical biochemistry.* 2011;48(3):263-9.
16. Yüksel B, Özbek MN, Mungan NÖ, Darendeliler F, Budan B, Bideci A, et al. Serum IGF-1 and IGFBP-3 levels in healthy children between 0 and 6 years of age. *Journal of clinical research in pediatric endocrinology.* 2011;3(2):84.
17. Hoppe C, Rovenna Udam T, Lauritzen L, Mølgaard C, Juul A, Fleischer Michaelsen K. Animal protein intake, serum insulin-like growth factor I, and growth in healthy 2.5-y-old Danish children. *The American journal of clinical nutrition.* 2004;80(2):447-52.
18. Sandhu J, Smith GD, Holly J, Cole TJ, Ben-Shlomo Y. Timing of puberty determines serum insulin-like growth factor-I in late adulthood. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism.* 2006;91(8):3150-7.
19. Epstein LH, Goldfield GS. Physical activity in the treatment of childhood overweight and obesity: current evidence and research issues. *Medicine and science in sports and exercise.* 1999;31(11 Suppl):S553-9.
20. Carson V, Hunter S, Kuzik N, Wiebe SA, Spence JC, Friedman A, et al. Systematic review of physical activity and cognitive development in early childhood. *Journal of science and medicine in sport.* 2016;19(7):573-8.
21. Donnelly JE, Hillman CH, Castelli D, Etnier JL, Lee S, Tomporowski P, et al. Physical activity, fitness, cognitive function, and academic achievement in children: a systematic review. *Medicine and science in sports and exercise.* 2016;48(6):1197.

38. Williams RA, Dring KJ, Morris JG, Sunderland C, Nevill ME, Cooper SB. Effect of two-weeks of school-based sprint training on physical fitness, risk factors for cardiometabolic diseases and cognitive function in adolescent girls: A randomized controlled pilot trial. *Frontiers in Sports and Active Living*. 2022;4.
39. Farahani H, elmieh a, Samadi SA, Shabani R. Effect of hydrotherapy on brain-derived neurotrophic factor in children with an Autism Spectrum disorders. *Jundishapur Scientific Medical Journal*. 2019;18(3):233-43.
40. bagheri Mh, Bambaeichi E, Esfarjani F, Sattar M. The Effect of 8 Weeks of Water Training on Growth Hormone and Insulin-Like Growth Factor in Children. *Journal of Sport Biosciences*. 2013;4(14):21-36.
41. Vakili J, Sari Sarraf V, Khanvari T. Effects of High-intensity Interval Training on Body Composition and Hormone Growth Agents in Overweight Adolescent Boys. *Journal of Arak University of Medical Sciences*. 2021;24(1):136-49.
42. Memarmoghaddam M, Taheri Torbati H, Kashi A. The Effect of Exercise Intervention on Cognitive Function and Brain-Derived Neurotrophic Factor in Children with Attention Deficit Hyperactivity Disorder. *Journal of Sports and Motor Development and Learning*. 2018;10(2):227-42.
43. Jeon YK, Ha CH. Expression of brain-derived neurotrophic factor, IGF-1 and cortisol elicited by regular aerobic exercise in adolescents. *Journal of physical therapy science*. 2015;27(3):737-41.
44. Cho S-Y, So W-Y, Roh H-T. The effects of taekwondo training on peripheral neuroplasticity-related growth factors, cerebral blood flow velocity, and cognitive functions in healthy children: A randomized controlled trial. *International journal of environmental research and public health*. 2017;14(5):454.
45. Mohamadi Molod S, Heidarian Pour A, Shokri E. Effect of Submaximal Endurance and memory in adolescents. *Environ Health Prev Med*. 2017;22(1):27.
31. Kang S, Woo J, Yeo NH, Ok D, Yoo J, Shin KO. Low-intensity exercise training maintains adipokines in obese children. *Journal of Pediatric Biochemistry*. 2010;1(1):17-22.
32. Kelly L, Holmberg PM, Schroeder ET, Loza A, Lin X, Moody A, et al. Effect of home-based strength training program on IGF-I, IGFBP-1 and IGFBP-3 in obese Latino boys participating in a 16-week randomized controlled trial. *J Pediatr Endocrinol Metab*. 2019;32(10):1121-9.
33. Nassis GP, Papantakou K, Skenderi K, Triandafillopoulou M, Kavouras SA, Yannakoulia M, et al. Aerobic exercise training improves insulin sensitivity without changes in body weight, body fat, adiponectin, and inflammatory markers in overweight and obese girls. *Metabolism*. 2005;54(11):1472-9.
34. Nazari M, Shabani R, Hassanzadeh-Rad A, Esfandiari MA, Dalili S. Effect of concurrent resistance-aerobic training on inflammatory factors and growth hormones in children with type 1 diabetes: a randomized controlled clinical trial. *Trials*. 2023;24(1):519.
35. Nemet D, Pontello AM, Rose-Gottron C, Cooper DM. Cytokines and Growth Factors during and after a Wrestling Season in Adolescent Boys. *Medicine and Science in Sports and Exercise*. 2004;36(5):794-800.
36. Rodriguez-Ayllon M, Plaza-Florido A, Mendez-Gutierrez A, Altmäe S, Solis-Urra P, Aguilera CM, et al. The effects of a 20-week exercise program on blood-circulating biomarkers related to brain health in overweight or obese children: The ActiveBrains project. *Journal of Sport and Health Science*. 2023;12(2):175-85.
37. Roh HT, Cho SY, So WY. Effects of Regular Taekwondo Intervention on Oxidative Stress Biomarkers and Myokines in Overweight and Obese Adolescents. *Int J Environ Res Public Health*. 2020;17(7).

- derived neurotrophic factor in healthy subjects: a meta-analysis of randomized controlled trials. *Brain and behavior.* 2022;12(4):e2544.
53. Ruiz-Gonzalez D, Hernandez-Martinez A, Valenzuela PL, Morales JS, Soriano-Maldonado A. Effects of physical exercise on plasma brain-derived neurotrophic factor in neurodegenerative disorders: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews.* 2021;128:394-405.
54. Leung WK, Yau S-y, Yang Y, Kwok AW, Wong EM, Cheung JK, et al. Effects of exercise interventions on brain-derived neurotrophic factor levels in overweight and obesity: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Exercise Science & Fitness.* 2024.
55. Azevedo KPMd, de Oliveira VH, Medeiros GCBsd, Mata ÁNdS, García DÁ, Martínez DG, et al. The effects of exercise on BDNF levels in adolescents: a systematic review with meta-analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health.* 2020;17(17):6056.
56. de Menezes-Junior FJ, Jesus ÍC, Brand C, Mota J, Leite N. Physical exercise and brain-derived neurotrophic factor concentration in children and adolescents: a systematic review with meta-analysis. *Pediatric exercise science.* 2021;34(1):44-53.
57. Erickson KI, Voss MW, Prakash RS, Basak C, Szabo A, Chaddock L, et al. Exercise training increases size of hippocampus and improves memory. *Proceedings of the national academy of sciences.* 2011;108(7):3017-22.
58. Ma Q. Beneficial effects of moderate voluntary physical exercise and its biological mechanisms on brain health. *Neuroscience Bulletin.* 2008;24(4):265.
59. Klein AB, Williamson R, Santini MA, Clemmensen C, Etrup A, Rios M, et al. Blood BDNF concentrations reflect brain-tissue BDNF levels across species. *International Journal of Neuropsychopharmacology.* 2011;14(3):347-53.
60. El Hayek L, Khalifeh M, Zibara V, Abi Assaad R, Emmanuel N, Karnib N, et al. Lactate Training on Serum Concentration of Brain-derived Neurotrophic Factor and Attention Function in Boys with Attention Deficit Hyperactivity Disorder(ADHD). *Journal of Arak University of Medical Sciences.* 2018;21(2):97-106.
46. Eliakim A, Brasel JA, Mohan S, Barstow TJ, Berman N, Cooper DM. Physical fitness, endurance training, and the growth hormone-insulin-like growth factor I system in adolescent females. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism.* 1996;81(11):3986-92.
47. Eliakim A, Brasel JA, Mohan S, Wong WLT, Cooper DM. Increased physical activity and the growth hormone-IGF-I axis in adolescent males. *American Journal of Physiology-Regulatory, Integrative and Comparative Physiology.* 1998;275(1):R308-R14.
48. Rodríguez-Gutiérrez E, Torres-Costoso A, Pascual-Morena C, Pozuelo-Carrascosa DP, Garrido-Miguel M, Martínez-Vizcaíno V. Effects of resistance exercise on neuroprotective factors in middle and late life: a systematic review and meta-analysis. *Aging and disease.* 2023;14(4):1264.
49. Dinoff A, Herrmann N, Swardfager W, Liu CS, Sherman C, Chan S, et al. The effect of exercise training on resting concentrations of peripheral brain-derived neurotrophic factor (BDNF): a meta-analysis. *PloS one.* 2016;11(9):e0163037.
50. Marinus N, Hansen D, Feys P, Meesen R, Timmermans A, Spildooren J. The impact of different types of exercise training on peripheral blood brain-derived neurotrophic factor concentrations in older adults: a meta-analysis. *Sports medicine.* 2019;49:1529-46.
51. Shobeiri P, Karimi A, Momtazmanesh S, Teixeira AL, Teunissen CE, van Wegen EE, et al. Exercise-induced increase in blood-based brain-derived neurotrophic factor (BDNF) in people with multiple sclerosis: A systematic review and meta-analysis of exercise intervention trials. *PloS one.* 2022;17(3):e0264557.
52. Wang YH, Zhou HH, Luo Q, Cui S. The effect of physical exercise on circulating brain-

review and meta-analysis. *Complementary therapies in medicine*. 2020;50:102360.

68. Zhou Y, Jia N, Ding M, Yuan K. Effects of exercise on inflammatory factors and IGF system in breast cancer survivors: A meta-analysis. *BMC Women's Health*. 2022;22(1):507.

69. Meneses-Echávez JF, Jiménez EG, Río-Valle JS, Correa-Bautista JE, Izquierdo M, Ramírez-Vélez R. The insulin-like growth factor system is modulated by exercise in breast cancer survivors: a systematic review and meta-analysis. *BMC cancer*. 2016;16:1-10.

70. Bang P, Brandt J, Degerblad M, Enberg G, Kaijser L, Thoren M, et al. Exercise-induced changes in insulin-like growth factors and their low molecular weight binding protein in healthy subjects and patients with growth hormone deficiency. *European journal of clinical investigation*. 1990;20(3):285-92.

71. Scheett TP, Mills PJ, Ziegler MG, Stoppani J, Cooper DM. Effect of exercise on cytokines and growth mediators in prepubertal children. *Pediatric research*. 1999;46(4):429-.

mediates the effects of exercise on learning and memory through SIRT1-dependent activation of hippocampal brain-derived neurotrophic factor (BDNF). *Journal of Neuroscience*. 2019;39(13):2369-82.

61. Deus LA, Corrêa HdL, Neves RVP, Reis AL, Honorato FS, Silva VL, et al. Are resistance training-induced BDNF in hemodialysis patients associated with depressive symptoms, quality of life, antioxidant capacity, and muscle strength? An insight for the muscle-brain-renal axis. *International journal of environmental research and public health*. 2021;18(21):11299.

62. Zhou B, Wang Z, Zhu L, Huang G, Li B, Chen C, et al. Effects of different physical activities on brain-derived neurotrophic factor: A systematic review and bayesian network meta-analysis. *Frontiers in Aging Neuroscience*. 2022;14:981002.

63. Nofuji Y, Suwa M, Sasaki H, Ichimiya A, Nishichi R, Kumagai S. Different circulating brain-derived neurotrophic factor responses to acute exercise between physically active and sedentary subjects. *Journal of sports science & medicine*. 2012;11(1):83.

64. Knaepen K, Goekint M, Heyman EM, Meeusen R. Neuroplasticity—exercise-induced response of peripheral brain-derived neurotrophic factor: a systematic review of experimental studies in human subjects. *Sports medicine*. 2010;40:765-801.

65. Laron Z. Insulin-like growth factor 1 (IGF-1): a growth hormone. *Molecular Pathology*. 2001;54(5):311.

66. Amiri N, Fathei M, Mosaferi Ziaaldini M. Effects of resistance training on muscle strength, insulin-like growth factor-1, and insulin-like growth factor-binding protein-3 in healthy elderly subjects: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Hormones*. 2021;20:247-57.

67. Jiang Q, Lou K, Hou L, Lu Y, Sun L, Tan SC, et al. The effect of resistance training on serum insulin-like growth factor 1 (IGF-1): a systematic

